

Katedra dějin umění FF UP v Olomouci

Obor: Teorie a dějiny umění

Školitelský posudek diplomové práce:

Červený dům v České Lípě (35 stran textu, 28 obrazových příloh)

Autor:

Veronika Zemanová

Vedoucí práce:

Mgr. Pavel Waisser, Ph.D.

Veronika Zemanová se v rámci své bakalářské diplomové práce zabývá tzv. Červeným domem v České Lípě a jeho sgrafitovou výzdobou. Letohrádek se nacházel v blízkosti hradu Lipý, jehož areál původně zřejmě propojoval se zahradou a loveckou oborou. I přes otazníky v rámci renesanční autenticity je vzácným dochovaným příkladem tohoto typu stavby v českých zemích. Diplomantka se pokusila shromáždit veškerou relevantní literaturu (i dobové prameny) k dějinám stavby a pokusila se strukturovaně představit objekt monograficky.

Těžiště práce se v průběhu výzkumu postupně „přesouvalo“ od fáze renesanční do doby mladší, zejména do 19. století a současnosti, protože bez optiky památkové péče a restaurování by nebylo stavbu možné realisticky analyzovat. I pře využití informací z restaurátorských průzkumů apod. se však stále vynořují otázky, na které lze aktuálně jen stěží odpovědět. Vedle nejzásadnější opravy výzdoby letohrádku pod vedením Eduarda Steffena z konce 19. století, která současnou vizualitu jednoznačně determinuje, vyvstává například otázka, do jaké míry byla výzdoba adaptována při „holdovací“ slavnosti v polovině 17. století. Snažil se Steffen opravdu vycházet při svých rekonstrukcích z původní výzdoby? Formální figurální styl by tomu nasvědčoval, leč grafické předlohy zatím nebyly nalezeny ani u dvou loveckých motivů, u kterých Steffen prokazatelně zachytil linie původních kompozic (Otázka autenticity zásáhů z 19. století na sgrafitových fasádách je dosud málo rozvinutou autonomní badatelskou množinou. Vesměs byla snaha držet se původních forem, pokud byla vodítka, avšak původní materie v podstatě nešla udržet; viz Schwarzenberský palác v Praze, Obecník ve Velkém Meziříčí, Trčkův hrad v Želivě aj.).

Domnívám se, že vybrané téma bylo pro Veroniku Zemanovou velmi vhodné, má totiž schopnost poctivě shromáždit relevantní materiály a svědomitě je vtěsnat do logické struktury. Slabší stránkou je analyticko-badatelský přístup k tématu. Autorka dokáže zachytit „stopu“, ale v rozptýlu a zahlcení informacemi nakonec nestíhá následovat ty nejnosnější linky, které by bádání daly hloubku. Za všechny příklady - italské kontakty Jetřicha Berky z Dubé jsou jistě zajímavé a existence cestovního deníku v podstatě vybízí po jeho excerpci, která by nám k tématu asi rozklíčovala mnohé. Pochopitelně je však deník v aktuální pandemické situaci obtížně přístupný (dnes v Norimberku).

To, že diplomantce vyhovuje monografičtější pojetí dokazuje závěrečná pasáž, v níž se snaží zasadit Červený dům do kontextu dalších památek se sgrafitovou výzdobou. Kapitola je kaleidoskopická, ne příliš systematická, spíše sepsaná *pro forma*. Konkrétně ji raději nebudu komentovat, snad by se bez ní práce i obešla (jistě ji poznamenala časová tíseň a omezené možnosti konzultací v době pandemie). Chápu však také, že do odvážnějších analýz se autorka nechce pouštět vzhledem ke svým badatelským zkušenostem.

Při hodnocení jsou významná závaží na obou stranách vah. Veronika Zemanová určitě zvládla úkol tak, aby splnila požadavky kladené na bakalářskou diplomovou práci, nutno také ocenit její poctivý přístup, díky němuž je práce faktograficky přínosná. Trochu ji degraduje absence vlastních tezí a zásadně dosti špatný sloh. Problémem je jak slovní zásoba, tak nevhodné větné vazby apod. Češtinářské prohřešky najdeme v podstatě na každé straně. Překlepy a podobné formální nedostatky jsou nepochybně dány stresem a nedostatkem času v závěru, jak už to u diplomových prací bývá.

Obecně, vzhledem k přínosné systematizaci faktografie práci hodnotím spíše pozitivně, ale vzhledem k četným „nedodělkům“ nemůžu hodnotit v prvních dvou stupních známkovací škály.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji stupeň C.

Mgr. Pavel Waisser, Ph.D.

V Olomouci 26. 8. 2020